

været i de sidste 10 Regnskabsaar, se vi, at vi have været nærmest ved noget lignende i 1895—96, hvor Renterne af Statsaktiverne var 6,215 Mill. Kr., medens Renten af Statsgælden var 6,902 Mill. Kr., og saa det sidst forløbne Aar 1904—05, hvor Renterne af Statsaktiverne vare 7,36 Mill. og Renten af Statsgælden 8,02. Men vi naaede dog ikke, at Renten af Statsaktiverne var saa stor som Renten af Statsgælden. Det er nu, som sagt, første Gang, vi siden 1849 ere komne dertil, at Renten af vore Statsaktiver er større end Renten af vor Statsgæld. Det forekommer mig at være et Tegn paa, at vi ere inde paa en sund Husholdning. Det gælder jo i den private Økonomi, at der bør Renterne af Formuen helst være større end Renterne af Gælden, og det er ganske sikkert ogsaa et Tegn paa, at vi have et solidt Fundament for vor Stats finansielle Stilling, naar vi kunne pege paa, at Renterne af Statsaktiverne fuldstændig kunne dække Renterne af vor Statsgæld. Vi have for øvrigt andre Aktiver end dem paa § 3, og tage vi dem med i Betragtning, have vi nok til at betale baade Renter af Gælden og Afdrag paa vor Statsgæld, saaledes at de Skatter, som komme ind, fuldt ud kunne gaa til de Foranstaltninger, Bevillingmagten finder det rigtigt at træffe til Fremme af Borgernes Vel og til Forøgelse af Statens Formue.

Som nævnt indbringe de indirekte Afgifter 3,4 Mill. mere end budgetteret. Det kommer maaske de Herrer noget uventet. Thi de Herrer, som huske godt, kunne erindre, at da jeg i Fjor havde den Ære at fremlægge Statsregnskabet, gjorde jeg opmærksom paa, at i den forløbne Del af det Finansaar, vi da stode i, havde Toldindtægterne ikke været meget stigende. Der havde endogsaa været Maaneder, i hvilke der var en Nedgang, og meget tydede paa, at vi stode foran en Standsning i Toldindtægternes Stigen. Men disse Varsler sloge ikke til. Omkring ved Nytaarstid stige Toldindtægterne meget stærkt og Maanederne derefter usædvanlig stærkt, og Resultatet deraf blev, at Indtægterne af de indirekte Skatter bleve 3,4 Mill. større end i Fjor. Dette hidrører kun for Halvdelen Vedkommende fra selve Toldindtægterne. Disse ere 1,7 Mill. Kr. større end i Fjor. Af Forøgelsen af de indirekte Afgifter skyldes 300,000 Kr. den forøgede Sukkerafgift; 500,000 Kr. skyldes Stigning af Stempelafgiften, 300,000 Kr. Stigning af Arveafgiften, 500,000 Kr. Stigning i Departementsportler, og 200,000 Kr. falde paa Halv-

procentafgiften. Som De se, er der Stigning paa alle Punkter, altsammen Tegn paa, hvad man kalder for gode Tider. Der bruges mere af de almindelige Forbrugsartikler, der handles mere, og Følgen deraf er, at Halvprocentafgiften og Stempelindtægten ere større. Der arves mere, og Følgen deraf er, at Arveafgifterne ere stigende. Der føres flere Processer — det plejer ogsaa at ske i de gode Tider. Der er paa dette Statsregnskab Stigning paa saa godt som alle Indtægtsposter. Der er dog to Indtægtsposter, hvor der glædeligt nok ikke er nogen Stigning, og det er i Indtægterne af Afgifterne for Øl og Brændevin; thi medens Forbruget af alle andre Artikler stiger meget stærkt, er det heldigvis stillestaaende paa dette Omraade.

Naar jeg saa gaar over til Udgiftssiden, findes der nogle enkelte Steder Overskridelser. Men det er ikke mange Steder. Den største Overskridelse findes paa Indenrigsministeriets Budget, hvor som sædvanlig Alderdomsunderstøttelserne figurere med et større Beløb end anslaaet, nemlig 600,000 Kr. mere end bevilget. Der var bevilget 3 Mill. Kr., og der er brugt 3,600,000 Kr., d. v. s., at i dette Finansaar er der her i Landet af Stat og Kommune i Forening brugt 7,200,000 Kr. til Alderdomsforsørgelse. Ingen kan nægte, at det er i Forhold til Landets Størrelse meget betydelige Beløb.

Paa Krigsministeriets Budget er der ogsaa Overskridelser. Det er de sædvanlige, som hidrøre fra den gamle Praksis, som man nu er gaaet bort fra, den nemlig, at man budgetterede Udgifterne mindre, end man i Virkeligheden vidste, at de vilde falde paa visse Omraader.

Naar vi saa komme til Besparelserne paa Udgiftssiden, er der paa Finansministeriets ordinære Budget Besparelser af ca. 300,000 Kr. Det er imidlertid ikke en direkte Besparelse; den hidrører fra, at man har ført til Indtægt Kommunernes Refusion af Udgifterne ved den første almindelige Vurdering til Ejendomsskyld.

Paa § 26 er der ret væsentlige Besparelser. Paa Ministeriet for offentlige Arbejders Budget er der sparet 600,000 Kr. Til Sanatorier og lignende, altsaa under Justitsministeriet, er der sparet 200,000 Kr. Paa Kultusministeriets Budget er ligeledes sparet 600,000 Kr. til Tilskud til Opførelse af en polyteknisk Lærestanstalt, idet disse Penge endnu ikke ere komne til Udbetaling.

Paa § 27 er der paa Kontoen: Udvidelser af bestaaende Statsbaneanlæg og ny Anlæg sparet 2 Mill. Kr., men